

Secretariaat: Griffie

Van: drs. V.A.M. Lorijn
E-mail: v.lorijn@griffie.rotterdam.nl
Telefoon: (010) 267 38 31

Bezoekadres: Stadhuis
Coolingsingel 40 Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Ons kenmerk: 21bb
Datum: 28 juni 2021

Aan: Commissie MPOF

Betreft: Feyenoord City, Financial
Commitment en Vestiging
voorkeursrecht Feyenoord City

1. Doel van de bespreking

Het raadsvoorstel over het financial commitment voor het Nieuwe Stadion in Feyenoord City staat ter advisering op de agenda. In dit raadsvoorstel en in de aanbestedingsbrief van de voortgangsrapportage wordt voorgesteld om 4 moties als afgedaan te beschouwen. Ook daarover kunt u de raad adviseren.

Het raadsvoorstel over de vestiging van het voorkeursrecht Feyenoord City is ook ter advisering geagendeerd. Desgewenst kan dit ook bij het agendapunt over financial commitment betrokken worden. Aan het te nemen besluit over het voorkeursrecht zit een fatale termijn (3 maanden na het voorlopige collegebesluit). Dit betekent dat een besluit daarover uiterlijk in de raad van 8 juli moet worden genomen.

2. Voorgeschiedenis

Op 11 mei 2017 heeft de gemeenteraad onder voorwaarden vastgelegd in de position paper ingestemd met een financiële en facilitaire bijdrage aan de gebiedsontwikkeling Feyenoord City.

Vanwege de complexiteit van het project en de risico's die eraan verbonden zijn is Feyenoord City op 6 juli 2017 aangewezen als risicovol project. Op 30 april jl. heeft de COR de toets op de position paper door Deloitte aangeboden aan de raad.

In een technische sessie op 18 mei heeft Deloitte het rapport toegelicht.

Op 25 mei heeft u met de COR gesproken over de totstandkoming van dit rapport. Tijdens die vergadering heeft de directeur Rekenkamer een toelichting gegeven op zijn tweede tussentijdse onderzoeksbrief over Feyenoord City 'Toetsing risico's en waarborgen'.

Op vrijdag 18 juni heeft u met Feyenoord Stadion en StiGaM gesproken over de stand van zaken van het project.

Op zaterdag 19, maandag 21 en dinsdag 22 juni hebben de insprekers hun zienswijze gegeven. Een deel van de mensen die graag hadden willen komen inspreken heeft alsnog een schriftelijke of andere bijdrage toegestuurd.

Op 24 juni heeft de directie van de BVO Feyenoord alsnog een toelichting gegeven op het waarom van een nieuw stadion en de ambities van de BVO. Ten slotte heeft u in de overlegvergadering van 29 juni een nedere toelichting gekregen van FSV De Feyenoorder.

In de raad van 19 december 2020 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan vastgesteld. Dit jaar is Feyenoord City nog twee keer aan de orde geweest. Op 8 april in het raadsdebat over 'Gemeenteraad buitenspel gezet bij briefing Feyenoord City' en op 15 april (MPOF) en 29 april (raad) over de governance van de Stichting Gebiedsontwikkeling aan de Maas.

3. Te bespreken stukken

- Raadsvoorstel over Toets Position Paper Feyenoord City [21bb5640](#)
- Bijlage 1 behorende bij 21bb5640 over Publiek kader nieuw stadion [21bb5645](#)
- Bijlage 2 behorende bij 21bb5640 over Termsheet Governance met openbare annexen [21bb5648](#)
- Wethoudersbrief van Gils over financial commitment Feyenoord City ([21bb8150](#))
- Brief van COR over Rapport inzake Feyenoord City [21bb5677](#)
- Bijlage behorende bij 21bb5677 - Rapport Deloitte inzake Feyenoord City [21bb5679](#)
- [Sheets presentatie Deloitte 18 mei 2021](#)
- Beantwoording technische vragen over de toets op de position paper
- Tweede Onderzoeksbrief Rekenkamer Rotterdam over Feyenoord City; toetsing risico's en waarborgen 21bb6586
- Bestuurlijke reactie op twee onderzoeksbrief ([21bb7354](#))
- Beantwoording schriftelijke vragen Simons e.a. (21bb6571 en 21bb6572)
- Brief Stadion Feyenoord over het investeringsmemorandum Nieuw Feyenoord Stadion [21bb5552](#)
- Beantwoording vragen van der Velden over landaanwinning [21bb7730](#)
- Brief Raden van commissarissen van Feyenoord Rotterdam NV en Stadion Feyenoord NV [21bb6587](#)
- Beantwoording openstaande vragen directie BVO Feyenoord (volgt)
- Bundeling burgerbrieven
- Inspreekbijdragen [19 juni](#), [21 juni](#) en [22 juni](#) 2021
- Bijdragen mensen die niet fysiek konden inspreken
- Brief Stadion op Zuid ([21bb8652](#))

4. Aandachtspunten

Financial commitment

Belangrijkste vraag waarover de raad een besluit wordt gevraagd is het uitspreken van een financial commitment onder voorwaarden, de 'ja mits'. De Rekenkamer Rotterdam heeft u geadviseerd om er 'nee tenzij' van te maken. Zowel college als raad baseren zich hierbij op de toets van de position paper zoals deze door Deloitte is uitgevoerd.

Publiek kader

Bij het raadsvoorstel vindt u ook een geactualiseerd publiek kader waar u om gevraagd heeft bij de behandeling van de eerste onderzoeksbrief van de rekenkamer ([aandeel zonder belang, 20bb9112](#) en [amendement](#) daarover). Is de nu voorliggende versie voor u voldoende om het publiek kader te kunnen vaststellen in de raad en de motie Vonk e.a. 'Aandeel van belang' ([20bb15698](#)) als afgedaan te beschouwen?

Toets Position Paper

In het raadsvoorstel geeft het college een reactie op de toets en concludeert daarbij dat aan alle voorwaarden is voldaan; letterlijk, geborgd in contracten of 'in de geest van'. Wat betreft de twee voorwaarden 9.3 en 9.4 waarover Deloitte het oordeel overlaat aan uw raad, omdat de huidige situatie te veel afwijkt van die ten tijde van het opstellen van de position paper, neemt het college op blz. 8 en 9 van het raadsvoorstel het standpunt in dat ze **wel** voldoen een de voorwaarden uit de position paper.

In de voortgangsrapportage vindt u meer informatie over het nakomen van de andere voorwaarden (o.a. mobiliteit, sociaal economisch programma en participatie). Ook daarvan kunt u aangeven of u het standpunt van het college volgt dat aan die voorwaarden is voldaan.

Tevens neemt het college de aanbevelingen van Deloitte, zie pagina 150 t/m 153 van het rapport, over. Indien u de aanbevelingen ook overneemt kunt u dat desgewenst per amendement aan het ontwerpbesluit toevoegen en het college vragen daarover bijvoorbeeld in de voortgangsrapportages te rapporteren.

Opschortende voorwaarden

Het aannemen van het door het college opgestelde besluit betekent nog niet dat de gemeente tot financial close overgaat. Dat zal pas gebeuren als aan alle zogenoemde opschortende voorwaarden, zie het ontwerpbesluit, is voldaan. De vraag daarbij is of u, aanvullend op de nieuwe toets door ISG op de businesscase, Deloitte nog een onafhankelijk oordeel wilt laten geven of dat t.z.t. inderdaad zo is.

Tweede onderzoeksbrief Rekenkamer

Omdat de gevolgde procedure afwijkt van de gebruikelijke procedure bij een Rekenkamer rapport (rapport rekenkamer, bestuurlijke reactie college en weerwoord rekenkamer) is er geen concept raadsvoorstel opgesteld door de griffie over de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast neemt u met het besluit over het financial commitment ook impliciet een besluit over de belangrijkste aanbevelingen van de Rekenkamer ten aanzien van het publiek kader en het nog niet uitspreken van het financial commitment. Desgewenst kan als de door de Rekenkamer aangekondigde 3^e gedeelte beschikbaar is alsnog een gecombineerd raadsvoorstel over de conclusies en aanbevelingen worden opgesteld.

Inspreekbijdragen

Via de links naar de inspreekmomenten op 19, 21 en 22 juni vindt u de bijdragen van de mensen die live zijn komen inspreken. Ook de nagestuurde antwoorden op vragen vanuit uw commissie zijn daar te vinden.

De geanonimiseerde bijdragen van de sprekers die niet live konden of wilden inspreken zijn gebundeld en vindt u bij de stukken. Daarin en in de los gestuurde burgerbrieven vindt u ook meerdere bijdragen van voorstanders van het Nieuwe Stadion.

Vele vragen

In de aanloop naar deze commissiebehandeling zijn veel technische en politieke vragen gesteld. In de brief van 22 juni van wethouder van Gils is een poging gedaan om de beantwoording van deze vragen naar onderwerp te ordenen en u zo een duidelijk overzicht te geven van vragen en antwoorden per thema.

Moties

Het college stelt voor om naast de motie 'Aandeel van belang' ook de drie onderstaande moties als afgedaan te beschouwen. Kunt u zich vinden in de wijze van afdoening en de raad conform adviseren?

17bb4107	Motie Wilson	Meer geld op het veld
17bb4127	Motie Verheij/De Kleijn	Structureel hoeft niet
18bb892	Motie Mosch	Feyenoord op de Straten

5. Financiële consequenties

Vanaf p 15 in het raadsvoorstel wordt ingegaan op de financiële consequenties. Waar mogelijk zijn deze ook al verwerkt in de voorjaarsnota die de raad op 6 juli bespreekt en vaststelt.

Financial close is pas in december 2021 voorzien.

6. Overige relevante informatie

- Basisrapportage van de regeling risicovolle projecten ([17bb10292/10294](#))

- Position Paper, met de door de raad gestelde voorwaarden([17bb10293](#))
- Website [Feyenoord City](#)
- Website [Stadion Op Zuid](#)
- Collegebrief over Vijfde voortgangsrapportage Feyenoord City ([20bb15925](#))
- Collegebrief over vestiging voorkeursrecht WVG ([21bb4497](#))

7. Verdere procedure

Raadsbehandeling en besluitvorming is voorzien op 8 juli a.s. (6 juli zal in het teken staan van de voorjaarsnota), waarbij ervan uitgegaan wordt dat Feyenoord City als C-onderwerp behandeld zal worden.

Wanneer u de raad adviseert om de moties als afgedaan te beschouwen zal dit advies op de gebruikelijk wijze via de doorlopende lijst aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd.